Medlemstidning för
VIGGENKLUBBEN

NR 3 2015

ViggenBladet

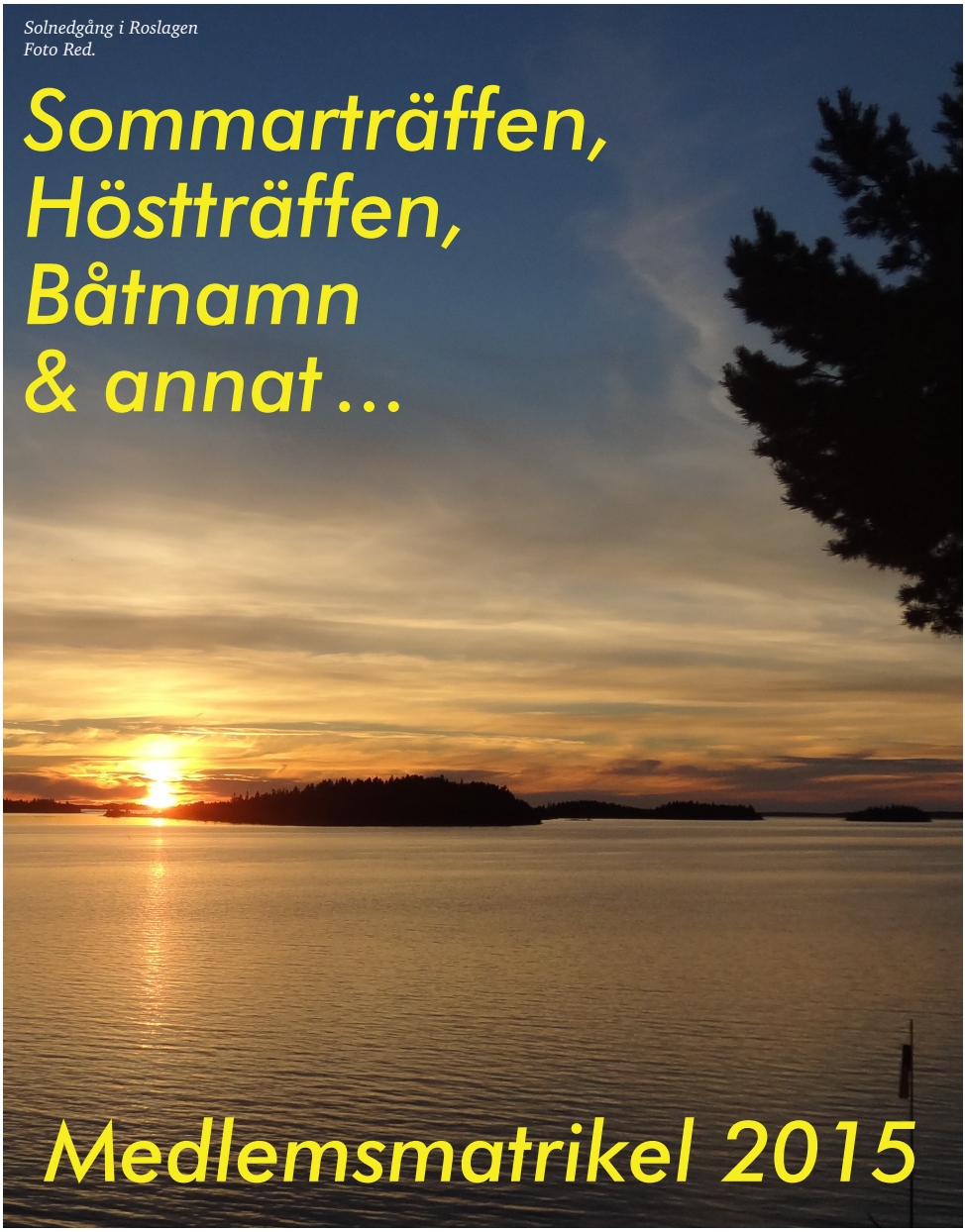

Solnedgång i Roslagen
Foto Red.

Sommarträffen,
Höstträffen,
Båtnamn
& annat ...

Medlemsmatrikel 2015

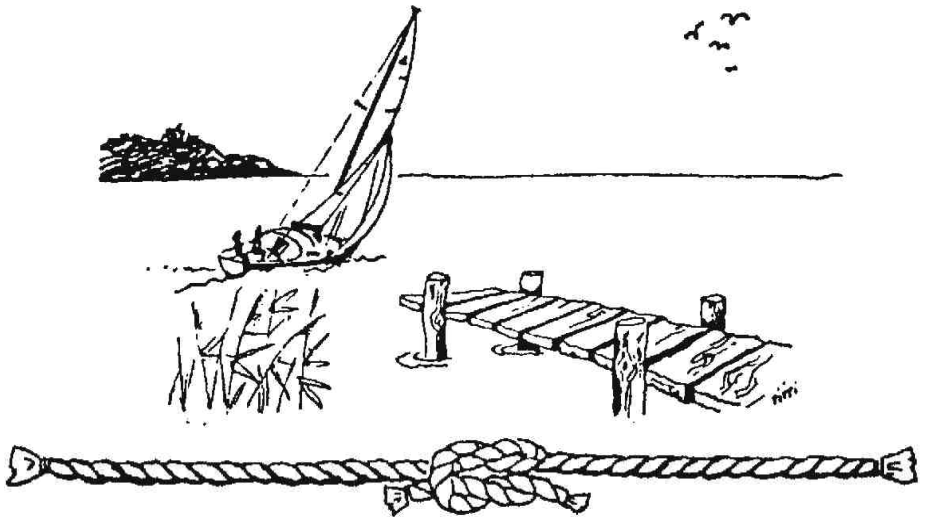

FRÅN BRYGGAN SKEPP O'HOJ!

Hej Viggenseglare!

Nu är äntligen båtsäsongen i full gång! Många av oss båtmänniskor har allt för länge längtat till denna del av året. Kanske detta bidrog till att årets riggträff lockade hela 21 personer, jättekul, och TK gjorde ett jättebra jobb!

Ser vi ett trendbrott på Viggenmedlemmarnas lust att vara aktiva i klubben? Jag hoppas verkligen det, men en av anledningarna är nog också den stora skara av nya Viggenägare som vill lära sig mer om båten. Årets sommarträff på Ingmarsö kanske kan ge ett tydligare svar på frågan. Jag hoppas vi ses där.

Jag funderar en hel del på hur vi ska kunna aktivera eller erbjuda aktiviteter för medlemmar utanför Stockholmsområdet. Varför inte passa på och besöka någon Viggenbåt och Viggenseglare om man ändock är ute och rör sig i landet. Namn och kontaktuppgifter finns i matrikeln som bifogas till detta nummer. Har ni vägarna förbi Stockholm så kontakta gärna mig om ni vill prata klubben, Viggen, segling eller något annat.

Vi är medlemmar i en klubb för att vi delar ett intresse och för att vi vill utbyta erfarenheter, goda råd och i trevlig samvaro öka vår kunskap om Viggen-båtar.

Ha en riktigt härlig Viggensommar önskar

Thomas Svärd i Vigga

Men vad är detta tänker du kanske nu? Inget kuvert och ingen matrikel kommer med sommarnumret?

Du kan vara lugn, matrikeln finns med, men i år som en del mitt i tidningen. All den vanliga informationen finns med, förutom Viggenklubbens stadgar som istället finns tillgängliga på vår hemsida under fliken 'Klubben'.

Vill du ha matrikeln separat så kan du försiktigt pilla ut den och slå i nya klamrar i ryggen, och om du vill hålslå och sätta den i en pärm så är innermarginalerna tilltagna så att ingen vital information ska gå förlorad.

Så "voffer gör de på detta viset?" Det enkla svaret är; av ekonomiska skäl. Som framgått tidigare nummer av VB i år **kommer vi ut med** ett nummer mindre än de senaste åren, detta på grund av minskat **antal medlemmar som betalar** avgifter. Årets upplägg med inhäftning i tidningen sparar in separat momsbelagd tryckning av matrikeln plus kostnaden för i runda slängar 250 kuvert.

Avslutningsvis, en uppmaning till er fem som står först i matrikeln med en nolla istället för båtnummer: Hör av er så vi kan rätta i registret!

Kom till våra träffar, värva nya medlemmar och ha en skön seglarsommar!

Alf

Sommarträff 2015

fredag till söndag 26-28 juni

Lilla Kastet på Ingmarsö

Lilla kastet ligger på Ingmarsös östra del Kålgårdsön och där har Trälhavets BK en uthamn dit vi är välkomna. Koordinaterna du behöver för att ta dig dit är: N 059.28.83/ E 018.47.54.

Vi ligger i första hand vid bryggan närmast inloppet, syns på bild på sista sidan. Är du inte medlem i TBK, erlägg hamnavgift så att vi är välkomna även framöver. Tid för ankomst bestämmer du själv. Från fredag eftermiddag finns "välkomstkommittén" på plats. Då är det oftast lättast att få en bra plats, men vi brukar lyckas klämma ihop oss så att vi kan ligga relativt samlade.

Något program för fredagen finns inte men här följer några hållpunkter för lördagen:

Viggen Cup

Samling för utdelning av frågor och genomgång av regler kl 11.30. Därefter egen tid för lunch och planering.

Start Viggen Cup

från Lilla Kastet kl 12.30 med målgång beräknad till kl 15.00. Rättning av startkort sker när alla kommit i mål.
Mer om Viggen Cup finns på hemsidan.

Viggensherry

serveras traditionsenligt på bryggan kl 16.00.

Tipspromenaden

blir en liten bensträckare efter sherryn och genomgång av svaren och prisutdelning sker innan middagen. Kanske behövs några utslagsfrågor för att utse vinnare om det är jämnt.

Grillkväll på berget

med medhavd mat, goda historier, kanske också allsång. Vi hoppas att vädrets makter ska stå oss bi, om inte får vi hitta på något alternativ.
På söndagen tar vi det lugnt och har inte planerat några aktiviteter. Kanske det kan vara inledningen till fortsatt seglats med några nyfunna vänner eller ytterligare en dag på Ingmarsö som kan vara värd att utforska.

Hjärtligt välkomna alla!

Styrelsen

Har du frågor, kontakta Thomas Svärd. Adress och tel.nr på sista sidan i matrikeln.

Höstträff 29-30 augusti i Bodaviken

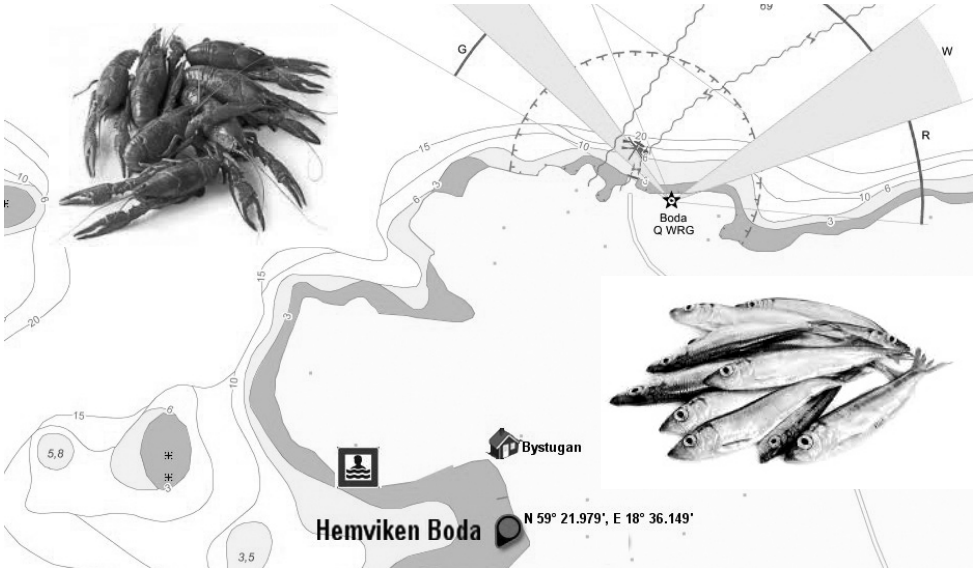

Elisabeth och Hasse Mathisson ställer upp som värdar vid höstträffen även i år, vilket innebär att de kan ordna plats vid deras brygga och att det blir tak över huvudet vid den gemensamma middagen på kvällen, särskilt välkommet då det kan vara ganska ruggigt väder vid denna tid på säsongen.

Det går även att komma till Boda by landvägen om du tycker vädret är för dåligt, men de allmänna kommunikationerna är ganska glesa.

Det finns inget särskilt program för träffen utan den är en social träff där alla kan delta. Det kan bli en möjlighet att stämma upp i sång tillsammans. Träffen tillkom för att inspirera att ta en tur med båten, kanske en sista gång innan torrsättning och träffa andra i Viggenklubben.

Vi brukar samlas cirka kl. 16, men det går att komma tidigare om det passar bättre, och ingen blir portad om man kommer efter 16, då vi diskuterar om det praktiska upplägget för kvällens måltid.

Var och en tar med sig det som den vill ha i form av mat och dryck. Det görs inga gemensamma inköp.

Förhandsanmälan ska göras senast 22 augusti till Hasse, mobil 073-6003748.

K-G i Potentilla

Fullmåne lördag
29 augusti kl. 20:37

Byta namn på båten?

Min Viggen heter Vigga. Under vårrustningen i år så spolade jag skrovet med högtryckstvätten varvid det mesta av namnet försvann. Namnet Vigga känns inte helt 100 för mig så nu funderar jag på att döpa om henne.För visst är väl en båt fortfarande en hon?

Att döpa om en båt är inte helt okontroversiellt! Betänk det skepp som döptes om från: Viking Sally som blev Silja Star sedan Wasa King och slutligen Estonia.

Enligt vissa källor ska man offra till havsguden Neptunus om och när man döper om en båt. Alltifrån att droppa lite champagne i havet till att lägga ett kreditkort under masten verkar ok.

Är man osäker på vad man bör offra så brukar väl det lösa sig automatiskt för oss båtägare. Antingen åker mobiltelefonen i sjön, skruvar , sprintar, verktyg och mycket annat tillfaller Neptunus och ofta med en svordom som medskick. Min fru heter Anna Maria och det tycker jag är ett fint namn även för en båt. Jag har nästan bestämt mig för att byta namn och hoppas att det inte kommer att föra otur med sig, för säkerhets skull ska jag dricka champagne samtidigt som jag backar och kastar ett mynt överbord. Hoppas det räcker!

Några röster från nätet om att byta namn på en båt:

”Allt ska bort från båten som påminner om det gamla namnet (namnet på skrovet och överallt där det står, till och med på porslin eller på kuddöverdrag etc). Sedan ska man backa båten för att på sätt symboliskt gå tillbaka i tiden. Därefter är det dags att göra en kort ceremoni där man uttalar det nya namnet uttalas högt och tydligt, ditt namn ska vara nnn, må lycka och välgång följa dig på de sju haven och häll större delen av innehållet i en flaska bubbel (helst riktig champagne) över fören och sedan ska besättningen ta några klunkar själv. På så sätt ska ”andarna” ombord hållas nöjda och se till att båten alltid är trygg.”

”Har båten bara haft ett namn sen början, då är det rena självmordet att byta namn. Sen ska båtarna ha namn på sju bokstäver, lika som de sju världshaven. Hannele heter mitt fartyg.”

”Vid namnbyte ska det gamla namnet skrivas på båtens botten innan sjösättning. Sedan är ju skumpa en självklarhet, två droppar på båten och resten till dig själv.”

”Våran snipa heter Stefan ”

”Köpte begagnat i våras och bytte omedelbart namn. Det var ett antal på gamla marinan som hade synpunkter men jag försvarade mig med att handelsfartyg ofta byter namn när de byter ägare/rederi.”

Thomas Svärd

Foto Jan-Olof Björk

Men se'n då?

Om man nu ändå vågar byta namn efter att ha läst ovanstående så återstår den praktiska delen; hur bär man sig åt? Ska det nya namnet vara lika stort som det gamla och sitta på samma ställe eller kanske vara större och sitta någon annanstans på båten?

Hur får man bort det gamla – eller annan dekor – **och hur monteras det nya så att det** blir snyggt? Finns det kanske ett Tekniskt Tips om hur man gör? Nej, det gör det inte ännu men TK kanske fixar ett så småningom.

▷ ▷ ▷

▷ ▷ ▷

Den enda information i ämnet som Red. funnit i VB-arkivet är en artikel från 2004 där Jan-Olof Björk i ***Jätteviggen Yvanna berättar*** *om utbyte av stripes på sin båt, och vi tillåter oss att låna och redigera valda delar ur den:*

"Yvanna är försedd med två tejpade röda ränder på sidorna, så kallade stripes. En vid vattenlinjen, och en strax under den gummilist som döljer skarven mellan däck och skrov.

Efter mer än 20 år började de se mer och mer slitna ut, och på senare tid har vi varje år funderat på att göra något åt saken. I år bestämde vi oss. Nu skall det göras.

Rundfrågor i bekantskapskretsen visade en närmast total brist på kunskaper och erfarenheter i ämnet, men det visade sig finnas två metoder för att anbringa tejpen, torr- respektive våtapplicering. Vid torrapplicering tar man bara av skyddspappret och sätter fast tejpen som omedelbart hugger fast.

Större applikationer bör göras som våtapplicering. Här blöts underlag och tejpens klistersida med vatten blandat med diskmedel, innan tejpen läggs på plats. Tejpen kan nu justeras något, innan den slutligen fästs genom att trycka ut vattnet med en skrapa eller gummirulle.

Randvillkor för båda metoderna är att gammalt klister, vax och fett först måste tas bort fullständigt och att det helst skall vara drygt 20°C (absolut minst 10°C)

Medan vi väntade på leverans av den nya tejpen, skulle den gamla tas bort. Färgborttagningsmedel eller varmluftspistol är alternativen. Vi provade båda och fann att varmluft är den helt överlägsna metoden.

Att få bort all gammal tejp tog drygt en dag. Vissa bitar lossade tejpen snällt och man kunde dra bort ett par decimeter i taget. På andra ställen satt den som berg och man fick vara glad åt centimeterstora flisor. Det verkade som om det företrädesvis var där fendrar hade legat emot.

När den gamla tejpen var borta tvättade vi ytan noga med aceton som underbehandling för den nya. Eftersom tejpen hade suttit länge hoppades vi kunna se var den suttit genom färgskillnader i gelcoaten, utan att särkilt behöva märka upp läget. Det visade sig stämma, även om gelcoaten vid sidan av tejpen hade förändrats förvånansvärt litet.

När jag hämtade tejpen fick jag också med den lilla skrapa som syns på bilden på föregående sida. Ett i all sin enkelhet utmärkt verktyg. Slutrådet vid avhämtningen var: ha mycket tålamod, mycket tid och gott om händer. Ju varmare väder desto bättre."

Per Brohälls Hederspris

Priset, som är ständigt vandrande, är avsett att främja familjesegling med Viggen och tilldelas den Viggen som seglats längst distans under året med företrädesvis familjebesättning. Dokumentera dina seglingar noggrant i sommar, så kanske det blir du som får ha tavlan på din vägg under nästa år.

Uppgifter om skeppare, seglad distans och besättning sänds till styrelsen i höst.

VIGGENKLUBBEN

Illustration Sören Rapp

MATRIKEL 2015

Årets upplaga av medlemsmatrikeln ser lite annorlunda ut mot tidigare, vilket beror på att den i år ingår som en del av vår klubbtidnings sommarnummer;

ViggenBladet

NR 3 2015

VIGGENKLUBBEN 2015

Adress: c/o Thomas Svärd, Össebyvägen 42 , 184 33 Åkersberga

www.viggenklubben.com

Avgifter 2015: Aktiv medlem 175:- / Viggen-Vän 50:-

Viggenklubbens PlusGiro-konto: 40 73 05-2

Från utlandet: IBAN SE62 9500 0099 6034 0407 3052, BIC NDEASESS

STYRELSE		
Ordförande:	Thomas Svärd Össebyvägen 42 , 184 33 Åkersberga e-post: thomas.svard@telia.com	072-250 08 40
Kassör	K-G Sabel Tullgårdsgatan 36, 1 tr, 116 68 Stockholm e-post: k-g.sabel@comhem.se	08-641 17 05
Vice ordförande	Bosse Rydh Frejgatan 6, 2 tr ö. g., 114 20 Stockholm e-post: bosse.rydh@swipnet.se	08-15 42 94
Ledamot:	Roy Berntsen Skogalundsklippan 13 , 131 39 Nacka e-post: roybe3@advokatroyberntsen.no	070-618 88 31
Club-Shop-ansvarig: e-post:	Ingvar Lindén Söravägen 183, 184 37 Åkersberga ingvarlinden1@gmail.com	073-444 26 82
KLASSNÄMND Ledamöter:	Gunnar Tidner, (sammankallande) Ingmar Holmström, Sören Rapp	08-758 35 74
TEKNISK KOMMITTÉ		
Segel & Rigg,	Gunnar Bäck (sammankallande)	0709-55 75 25
Motor	Franz-Josef Rühmland	0706-60 36 80
Skrov, Förtöjning, Pallning	Göran Lilja	08-85 15 33
Karlskrona-Viggen-frågor	Ingvar Lindén	0734-44 26 82
El-frågor	Lars Fredriksson	018-32 31 71
REVISORER Suppleanter	Gunnar Tidner, Carl-Olof Carlsson Lars Berg, Felix Rehnman	
VALBEREDNING	Hans Mathisson 08-571 603 41, Jonas Calén, Göran Dahlberg	

ViggenBladet

Material till ViggenBladet sänds till Alf Bengtsson på någon av adresserna nedan

REDAKTION		
Alf Bengtsson (ansv. utgivare)	Hällbygatan 11, 752 19 Uppsala e-post: vebe@comhem.se	018-59 06 98
Harald Akselsson	Hasselbacken 15, 194 38 Uppl. Väsby e-post: jourtan@tele2.se	08-590 802 98
WEBMASTER		
Jonas Calén	**Styrbjörnsvägen 40, 126 55 Hägersten** e-post:jonas.calen@gmail.com	**08-646 04 04**

Apropå båtnamn

Som en del av er vet, så har jag – med glimten i ögat – **döpt min båt** till Costa Jourtan. Det var för mer än 30 år sedan.

Så fick jag nyligen för mig att ”googla” på Jourtan, och fick napp på en existentiellt filosofisk artikel rubricerad ”Meanings and Values in the Study of the I Am and the Seven Absolutes of Infinity”. Jag orkade inte läsa hela artikeln, nätt och jämnt förstå rubriken, men redan i ingressen fanns träffen på Jourtan i ett citat ur Kalevala, Finlands nationalepos.

I dess sjuttonde ”sång” står det ”…the river Jourtan came to a stop.” Det gjorde mig naturligtvis nyfiken, så jag lånade Kalevala (på svenska) på biblioteket, och nu har jag läst den från pärm till pärm. Det visade sig att citatet ovan på svenska löd: ”…orörlig stod Jordanfloden.” Det är sångaren framför andra, Vipunen, som sjunger om hur jorden skapades: ”Inte på oändligt länge hade någon hört och sett en sådan sångare, med sådan kunskap, skicklighet och visdom…”, och det var därför allt och alla stannade upp för att lyssna. Så nu vet jag att jag seglar Jordanflodens Strand, alias Costa Jourtan.

Kalevala är inte direkt lättläst, bitvis rent ”seg” med ideliga upprepningar som i många andra sagor, men innehåller också många avsnitt som är mycket underhållande. Kan rekommenderas.

Harald i 1103, Costa Jourtan

NYA MEDLEMMAR

0	**Annika Mannerström HÄGERSTEN**
0	**Mathilda Stjernberg STOCKHOLM**
395	**Jørn Callesen HAARBY, DANMARK**
457	**Leif Martin Kirknes OSLO, NORGE**
808	**Finnbogi Jensen VIG, DANMARK**
810	**Bertrand Le Scour SYKKYLVEN, NORGE**

Hjärtligt välkomna till Viggenklubben!

VIGGENKLUBBENS RIGGTRÄFF I ÅKERSBERGA

Riggträffen samlade hela 21 deltagare inklusive Tekniska Komitten (TK). I år var träffen på Trälhavets båtklubb (TBK) i Åkersberga som var vänliga nog att låna ut lokal och bjuda på kaffe till Viggenklubben. TK med Gunnar Bäck i spetsen berättade om riggning av Viggenbåten. Vad är viktigt, vad är viktigast och hur ska man göra på bästa sätt, ja allt detta fick vi reda på av TK. Dessutom hade vi en frågestund inomhus, efter det att vi hade tittat på både en Albin Vigg och en Karlskrona Vigg i verkligheten, där många bra tips och råd delades ut.

Våra Viggenbåtar är ”mastheadriggade” och detta innebär att det i stort sett inte är någon vits att fundera på att kunna trimma riggen under olika seglingsförhållanden. Masten och riggen sätts an en gång för alla och sedan kan den i stort sett vara så hela säsongen. Ibland kan man behöva efterdra vantskruvarna något då materialet eventuellt kan töja sig.

En viktig detalj rör spridarna på masten. De ska vara vinklade uppåt i ca 6 grader. Om spridarna eller någon av spridarna inte är vinklade uppåt är detta inte alls bra ur hållfasthetssynpunkt och bör åtgärdas. Det brukar och bör vara förinställt av masttillverkaren, men kolla.

Masten bör också stå rakt. Detta kan man kontrollera genom att ta ett av fallen och mäta mot t.ex styrbords och babords vantskruvsfäste. Fallet ska då vara lika långt på babords och styrbords sida.

Om man läser på om hur hårt en rigg ska sättas an så läser man ofta att man bör spänna så stagen och vanten uppnår ca 15 % av brottlasten. När det gäller våra Viggenbåtar som har över 40 år på nacken så är nog 15 % av brottlasten i överkant, i alla fall om man inte kappseglar i hårt väder. Många erfarna Viggenseglare sätter an riggen under 10 % av brottlasten. Det finns instrument, en kallas Vajert och kostar ca 500 kr i båttillbehörsaffärerna som man kan använda om man vill ha full kontroll. Ett annat sätt är den s.k. tumstocksmetoden där man med en tumstock, tejp och skjutmått kan mäta töjningen, 3 mm töjning motsvarar 15% av brottlasten. Man ska inte vara rädd att skruva åt ordentligt, det är tämligen ansträngande och svårt att spänna ett 4 – 5 mm stag eller vant till 15% av brottlasten. Grundregeln är annars att övervanten inte tillåts slacka om båten kränger mindre än 20 grader. Med undervanten justeras mastens rakhet i sidled och ev. lite förkrum och behöver inte sättas an lika hårt som övriga stag och vant. Om du känner dig osäker på hur hårt du skruvar åt vantskruvarna så tejpa dit tumstocken från början så har du ju koll på det eller använd en vajert. Utförlig beskrivning av tumstocksmetoden finns att hitta i Viggenklubbens Rigginstruktioner (se nedan) och naturligtvis på nätet.

Man ska kika upp längs med masten och längs med segelrännan. Denna ska vara absolut rak (även under segling). Är den inte det så justerar man med styrbords och babords undervant.

Det finns en utförlig rigginstruktion inklusive avmastnings- och påmastningsintruktioner att tillgå för medlemmar. Kontakta Styrelsen eller TK om ni vill ha den.

Efter praktiska visningar av både master och båtar samlades gänget i TBKs klubbhus och fick kaffe, mackor och fikabröd samtidigt som TK besvarade många frågor från deltagarna.

Gunnar Bäck (TK) visar vad som är viktigt när man riggar en Vigg

Det stora antalet deltagare på riggträffen inger stora förhoppningar om en välbesökt sommarträff på Ingmarsö helgen efter midsommar.

Thomas Svärd

Gunnar Bäck (TK) berättar om riggning av Viggen

Ingvar Lindén (TK) visar sin Karlskrona Viggen- Viggo

CLUB SHOP

Handbok K- eller A-Viggen	60:-	Klubbvimpel	130:-
Tekniska Tips komplett	180:-	Broderat jackmärke	35:-
Tekniska Tips enstaka	10:-	Klubbnål	35:-
Klassregler	10:-		

Ritningar: Kopior av en del ritningar kan tillhandahållas av Sjöhistoriska Museet. Se deras hemsida, Samlingar/Ritningar Fritidsbåtar, eller ring direkt till arkivet tfn 08-519 549 48.

Enklast är om du sätter in beloppet för önskade varor på VIGGENKLUBBENS PLUS-GIROKONTO 40 73 05 – 2 och anger namn, adress, båtnummer samt vilka varor du vill ha.
Från utlandet IBAN: SE62 9500 0099 6034 0407 3052, BIC: NDEASESS

Du kan även ringa Clup Shop-ansvarig, tel nr på matrikelsns sista sida.

Tjejernas Eskadervisa

Skriven under en Viggeneskader 1979 av en Britt-Marie med okänt efternamn, detta enligt SXKs årsskrift där den publicerades 1995. Melodi "Du är den ende . . ."

Denna här visan
är inte så glader
den handlar om tjejernas
Viggen eskader
ett liv som är hårt,
ni får trott om ni vill
men så här
kan det faktiskt gå till.

Upp klockan åtta,
en snabbkiss på berget
sen kvickt ner i båten
för nu börjar snärjet
med bäddning och stuvning,
och sen kommer far,
och han vrålar:
Är frukosten klar!?

När vi har ätit
så sätter vi segel
och fast det går fint
får man skällning i regel
får bommen i huv'et
och blir ganska sne'
sen vill barnen
ha skorpor och te.

Förseglet fladdrar,
jag spirar med bommen
för skepparn blir sur
ifall nån seglar om en
och om man är duktig
så får man en kyss
sedan: Skota ditt höns
det är kryss!

Kroppen är full
utav plåster och omslag
och det kommer fler,
några stycken för var dag
och händerna ömmar
så fulla av sår
sen jag tappa
spinnakern i går.

Solen den skiner
vi gör rätt så bra fart
kapten verkar nöjd
de små barnen ler rart,
jag går fram på fördäck,
nu ska jag va' lat
då hörs rösterna:
När får vi mat?

Köttsåsen vägrar
att komma ur burken
spagettin blev dammig,
jag tappa' n på durken
På blåslagna knän
står jag i min misär
när kapten ropar:
Sommaren är här!

Trattar och prickar
båd' gröna och röda
är svåra att se
för mitt ostämda öga
och var är vi nu ... Säg,
här fattas ett grund
Himla otur ...
Nu gick vi på grund ...

Vi lägger till strax,
så säger min man
och jag rusar till fören
med tampen i hand.
Men hoppa för helvete,
skriker han
fast det är fem meter kvar
minst till land.

Nu kan ni tro
att det är rent för djävligt
men eskaderlivet
är ändå rätt härligt.
Så säg vad ni vill
men det blir aldrig trist.
så vi ses nästa år,
jo men visst!

POSTTIDNING

B

Avsändare:
V I G G E N K L U B B E N
c/o Alf Bengtsson
Hällbygatan 11, 752 19 Uppsala

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING
Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med nya adressen på baksidan (ej adressidan)

511 Vigga vid Lilla kastet på Ingmarsö
Foto Thomas Svärd

Viggen Bladet

MANUSSTOPP

VB nr 4:
30 september

VB nr 5:
25 november

TidTryck 2015